

6) Sammes § 10 (see sammesteds Sp. 34—35)

vedtoges eenstemmigt med 71 St.

7) Sammes § 11 (see sammesteds Sp. 35)

vedtoges eenstemmigt med 71 St.

Formanden: Jeg skal hermed afbryde Forhandlingen af nærværende Sag.

Vi vende tilbage til det første Nummer paa Dagsordenen. Folkethingetsmanden for Svendborg Amts 6te Valgkreds indbringer „Forslag til Lov, hvorved den foreløbige Lov af 29de Decbr. 1857 om en større Bevillingsmyndighed for Indenrigsministeren med Hensyn til Tilladelse til at give højere Renter end 4 pCt. for Laan i fæste Eiendomme ophæves.“

Den ærede Forslagsstiller har Ordet.

J. N. Hansen: Jeg skal herved tillade mig at indbringe i det ærede Thing Forslag til Lov, hvorved den foreløbige Lov af 29de Decbr. 1857, indeholdende et Tillæg til Loven af 6te April 1855, dens § 2, erklæres for hævet. Denne foreløbige Lov angik en Udvidelse af den Bevillingsmyndighed, der i Loven af 6te April 1855 § 2 er givet Indenrigsministeren til at meddele Bevilling til at give højere Rente end 4 pCt., idet Lovens Grænse er indtil 6 pCt., medens den foreløbige Lov ophævede denne Grænse saaledes, at Ministeren efter den kunde meddele Bevilling til at give ogsaa over 6 pCt., uden at der blev sat noget Maximum. Under 17de Mars d. N. udkom fra Indenrigsministeriet en Bekjendtgjørelse, som gik ud paa, at den foreløbige Lov ikke længere vilde blive at benytte. Det fremgaaer deraf, at den foreløbige Lov ikke ved denne Bekjendtgjørelse erklæres for ophævet, det siges kun i Bekjendtgjørelsen, at den ikke længere vil blive „benyttet“. Den vedbliver saaledes fremdeles at bestaae, og en ny Bekjendtgjørelse kan udkomme, naar det skal være, som siger, at den fra den og

den Dag igjen vil blive at benytte. Ifølge Grundlovens Bestemmelse kan Kongen give foreløbige Love; — det hedder nemlig i § 30: „I særdeles paatrængende Tilfælde kan Kongen, naar Rigsdagen ikke er samlet, udstede foreløbige Love, der dog ikke maae stride mod Grundloven og altid bør forelægges den følgende Rigsdag.“ Der er altsaa ikke Spørgsmaal om, at det kan undlades at forelægge en foreløbig Lov for Rigsdagen, om ogsaa den foreløbige Lov erklæres for hævet, forinden Rigsdagen kommer sammen, men endnu mindre kan der være Spørgsmaal om at undlade at forelægge den, naar den ikke er ophævet; — den skal altid forelægges Rigsdagen. Vi have hørt i Gaarsmødet, at den høitærede Indenrigsminister har erklæret, at den her omhandlede foreløbige Lov ogsaa er forelagt. Forsaavidt man maatte erkjende, at dette var Tilfældet, maatte jo, naar der ikke paafulgte en ligefrem Bestemmelse om, at den foreløbige Lov var hævet, Loven antages som vedblivende at bestaae, naar den høitærede Minister siger, at den er „forelagt“ Rigsdagen. Men jeg maa gjøre opmærksom paa, at Ordet „forelægge“ her er taget i urigtig Forstand; Ordet forelægge betyder ikke det Samme som meddele; det betyder, at hvad der „forelægges“ skal undergives Rigsdagens Behandling og Beslutning, og jeg troer derfor, at, naar man seer Ordet forelægge her paa dette Sted fortolket anderledes, saa er det Rigsdagens Pligt, naar den vil opretholde den paagældende Paragraph i Grundloven i dens fulde Omfang, at tage Initiativet til en Beslutning, angaaende en saadan Rigsdagen ikke forelagt, foreløbig Lov. Jeg skal søge at paavise, at det ikke er rigtigt at forstaae Ordet „forelægge“ eensbetydende med „meddele“. Jeg skal henvise til Grundlovens § 21, hvori det hedder om Lovforslag, som skulle forelægges Rigsdagen fra Regjeringens Side: „alle Lovforslag og vigtigere Regjeringsforanstaltninger forelægges Statsraadet“. Naar Ordet forelægge her skulde betyde det Samme som meddele, saa forholder det sig ikke rigtigt, som vi have hørt flere Ministre udtale, at Lovens Forelæggelse for Rigsdagen er besluttet af Statsraadet, thi saa stod det jo i den enkelte Ministers Magt at forelægge et Lov-